

ΦΠΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ- ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Συντελεστές Φ.Π.Α.

(άρθρο 21 και Παράρτημα ΙΙΙ του ν. 2859/2000, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει)

Ο κανονικός συντελεστής του φόρου προστιθέμενης αξίας ορίζεται σε 24% επί της φορολογητέας αξίας, ενώ, εφαρμόζεται μειωμένος συντελεστής Φ.Π.Α. 13% στα είδη που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του ν. 2859/2000. Για τα αγαθά και τις υπηρεσίες, για τα οποία υπάρχει ειδική πρόβλεψη στο Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος, ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε 6%.

Ενδεικτικά , ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε 6%, για:

- τα φάρμακα για την ιατρική του ανθρώπου των δασμολογικών κλάσεων 3003 και 3004 και για τα εμβόλια για την ιατρική του ανθρώπου της δασμολογικής κλάσης 3002,
- παρασκευάσματα και αντιδραστήρια που χρησιμοποιούνται στην ιατρική του ανθρώπου
- τα βιβλία της δασμολογικής κλάσης 4901 και για τα βιβλία για παιδιά της δασμολογικής κλάσης 4903, τις εκδόσεις αυτών, οπτικές ή ακουστικές, εγγεγραμμένες σε υλικό υπόθεμα και σε συσκευές για εφημερίδες και για περιοδικά (ΔΚ 4902) και για τη μουσική χειρόγραφη ή τυπωμένη, εικονογραφημένη ή μη έστω και δεμένη (Δ.Κ. 4904)
- την ηλεκτρική ενέργεια (ΔΚ 2716), το φυσικό αέριο (ΔΚ 2711) και τη θέρμανση μέσω δικτύου (τηλεθέρμανση),
- τα μπασιούνια λευκά (ΔΚ 6602) και τις γραφομηχανές με χαρακτήρες Braille (ΔΚ 8472), τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία όρασης.
- τις ζωοτροφές, τα υπολείμματα και απορρίμματα των βιομηχανικών ειδών διατροφής και το καλαμπόκι

Ισχύει μείωση των συντελεστών κατά τριάντα τοις εκατό για τα νησιά Λέρο, Λέσβο, Κω, Σάμο και Χίο μέχρι 3 μήνες από την παύση λειτουργίας Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης και Δομών Προσωρινής Υποδοχής /Φιλοξενίας και Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών Κώδικας ΦΠΑ (άρθρο 21 παρ. 4 και 5), Ν.4811/21 (ΦΕΚ Α'108/26- 6-21) και ΚΥΑ 1150/20 (ΦΕΚ Β' 2828/30-6- 2021) .Οι μειωμένοι συντελεστές δεν εφαρμόζονται για τα καπνοβιομηχανικά προϊόντα και για τα μεταφορικά μέσα.

Τέλος, επισημαίνεται ότι στα πλαίσια της προσπάθειας λήψης μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας κατόπιν σχετικής τροποποίησης της οδηγίας ΦΠΑ 112/2006/ΕΚ, σύμφωνα με το άρθρο 73 του νόμου 4764/2020 τροποποιήθηκε το

άρθρο 21 του Κώδικα ΦΠΑ, προκειμένου να εφαρμόζεται μηδενικός συντελεστής Φ.Π.Α. σε εμβόλια και in vitro διαγνωστικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα για την πρόληψη και τη διάγνωση της νόσου Covid-19 και σε συναφείς υπηρεσίες έως και τις 31-12-2022

Οι συντελεστές Φ.Π.Α. που εφαρμόζονται κατά την εισαγωγή αγαθών εφαρμόζονται και για τις λοιπές φορολογητέες πράξεις της παράδοσης και της ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών.

Εξαγωγή και Φ.Π.Α.

(άρθρο 24 του ν. 2859/2000)

Οι εξαγωγές αγαθών που από υποκείμενο στο ΦΠΑ πρόσωπα απαλλάσσεται από ΦΠΑ. Οι εξαγωγείς τηρούν τις τελωνειακές διαδικασίες εξαγωγής και η γνωστοποίηση εξόδου από την Ε.Ε. που αποστέλλεται ηλεκτρονικά από την Τελωνειακή αρχή αποτελεί ένα από τα βασικά δικαιολογητικά στοιχεία της απαλλαγής από ΦΠΑ.

Επιπλέον, και όσον αφορά στις λιανικές πωλήσεις αγαθών σε ταξιδιώτες τρίτων χωρών, που πραγματοποιούνται στη χώρα μας και αφορούν σε αγαθά που μεταφέρονται στις αποσκευές τους κατά την έξοδο από την Ε.Ε., παρέχεται απαλλαγή από τον Φ.Π.Α., υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις, σωρευτικά:

- ο ταξιδιώτης δεν είναι εγκατεστημένος στο εσωτερικό της χώρας ή στο εσωτερικό άλλου κράτους-μέλους της Κοινότητας,
- τα αγαθά μεταφέρονται εκτός της Κοινότητας πριν από την παρέλευση του τρίτου μήνα που ακολουθεί τον μήνα κατά τον οποίο πραγματοποιήθηκε η παράδοση.
- η εξαγωγή των αγαθών αποδεικνύεται με την προσκόμιση θεωρημένου φορολογικού στοιχείου από την αρμόδια τελωνειακή αρχή της χώρας ή του κράτους μέλους εξόδου των αγαθών από την Κοινότητα,
- η συνολική αξία της παράδοσης, συμπεριλαμβανομένου και του φόρου προστιθέμενης αξίας, υπερβαίνει το ποσό των 50 €.

Απαλλαγές κατά την εισαγωγή αγαθών

Όσον αφορά στις απαλλαγές κατά την εισαγωγή, σύμφωνα με το άρθρο 23 του ν. 2859/2000 απαλλάσσεται από το Φ.Π.Α. :

Απαλλαγή κατά την εισαγωγή αγαθών που προορίζονται για εξαγωγή ή για ενδοκοινοτική παράδοση (παρ. 1ζ' του άρθρου 24 του ν. 2859/2000)

Οι εισαγωγές αγαθών, που πραγματοποιούνται από υποκείμενο στο φόρο, με σκοπό να αποτελέσουν αντικείμενο εξαγωγής ή ενδοκοινοτικής παράδοσης, αυτούσια ή μεταποιημένα, απαλλάσσονται από το φόρο προστιθέμενης αξίας Φ.Π.Α. μέχρι του ποσού των εξαγωγών ή ενδοκοινοτικών παραδόσεων, που πραγματοποίησε ο υποκείμενος στο φόρο εισαγωγέας κατά την προηγούμενη

δωδεκάμηνη χρονική ή δωδεκάμηνη διαχειριστική περίοδο και υπό την προϋπόθεση τήρηση των προβλεπόμενων διαδικασιών που έχουν οριστεί με αποφάσεις του Διοικητή της ΑΑΔΕ.

Επανεισαγόμενα προϊόντα (άρθρο 23 του ν. 2859/2000)

Η επανεισαγωγή αγαθών πραγματοποιείται από το πρόσωπο που τα εξήγαγε και στην ίδια κατάσταση, στην οποία ήταν όταν είχαν εξαχθεί και τα αγαθά εμπίπτουν στις διατάξεις περί επανεισαγόμενων αγαθών.

Εισαγωγή προϊόντων αλιείας (άρθρο 23 του ν. 2859/2000)

Η εισαγωγή προϊόντων αλιείας από επιχειρήσεις θαλάσσιας αλιείας, στην κατάσταση που αλιεύτηκαν ή αφού υποβλήθηκαν σε εργασίες συντήρησης, με σκοπό την εμπορία τους και πριν από την πώλησή τους.

Τελωνειακό καθεστώς 42 (άρθρο 23 του ν. 2859/2000)

Κατά την εφαρμογή του τελωνειακού καθεστώτος 42, η εισαγωγή πραγματοποιείται από:

- α)** εισαγωγείς εγκατεστημένους στη χώρα μας,
- β)** εισαγωγείς εγκατεστημένους σε άλλο κράτος-μέλος της Ε.Ε..

Κατά τη θέση των εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία, με άμεση αποστολή σε άλλο κράτος-μέλος, εισπράττονται οι εισαγωγικοί δασμοί, εφαρμόζονται τυχόν μέτρα εμπορικής πολιτικής και απαλλάσσεται ο Φ.Π.Α., υπό την προϋπόθεση ότι τα αγαθά θα μεταφερθούν σε άλλο κράτος-μέλος της Ε.Ε. κατ'εφαρμογή των διατάξεων περί ενδοκοινοτικών συναλλαγών.

Για την εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης περί απαλλαγής από ΦΠΑ υφίσταται η υποχρέωση τήρησης προϋποθέσεων και διαδικασιών που προβλέπονται τόσο στις διατάξεις του νόμου όσο και στο κανονιστικό πλαίσιο.

Εισαγωγή φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας (άρθρο 23 του ν. 2859/2000)

Η εισαγωγή αερίου, μέσω συστήματος φυσικού αερίου ή μέσω οποιουδήποτε άλλου δικτύου, συνδεδεμένου με τέτοιο σύστημα φυσικού αερίου ή σε ανάντη δίκτυο αγωγών, ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας ή ψύχους μέσω των δικτύων θέρμανσης ή ψύξης.

Απαλλαγές Φ.Π.Α. κατά την υπαγωγή αγαθών σε οικονομικά ανασταλτικά τελωνειακά καθεστώτα

Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 10, 17 και 25 του ν. 2859/2000 προβλέπεται απαλλαγή από το Φ.Π.Α. των αγαθών που τίθενται σε ανασταλτικά τελωνειακά καθεστώτα (όπως, ενδεικτικά, προσωρινή εισαγωγή, τελωνειακή αποταμίευση, ελεύθερη ζώνη, ενεργητική τελειοποίηση, διαμετακόμιση). Για όσο χρόνο τα αγαθά παραμένουν σε αυτά, αναστέλλεται η είσπραξη του Φ.Π.Α., αλλά και των λοιπών επιβαρύνσεων. Η φορολογική υποχρέωση γεννάται και ο φόρος καθίσταται απαιτητός, κατά την έξοδο των αγαθών από τα καθεστώτα αυτά.

Ειδικές απαλλαγές Φ.Π.Α.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 2859/2000 καθορίζονται ορισμένες ειδικές περιπτώσεις απαλλαγών. Ειδικότερα, αναφέρουμε :

1. Η παράδοση και η εισαγωγή πλοίων που εμπίπτουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

πλοία που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στη ναυσιπλοΐα ανοικτής θαλάσσης και τα οποία εκτελούν μεταφορά επιβατών με κόμιστρο ή με τα οποία ασκείται εμπορική, βιομηχανική ή αλιευτική δραστηριότητα, πλοία παράκτιας αλιείας, πλοία που προορίζονται για διάλυση, πολεμικά πλοία και πλοία του Δημοσίου, ναυαγοσωστικά και άλλα πλοία επιθαλάσσιας αρωγής.

Εξαιρούνται τα πλοία ιδιωτικής χρήσης που προορίζονται για αναψυχή ή αθλητισμό.

Απαλλάσσονται, επίσης, η παράδοση και εισαγωγή αντικειμένων και υλικών, εφόσον προορίζονται να ενσωματωθούν ή να χρησιμοποιηθούν στα πλοία και πλωτά μέσα της περίπτωσης αυτής.

Ειδικότερα και όσον αφορά για την περίπτωση της απαλλαγής για τα πλοία που προορίζονται για τη ναυσιπλοΐα ανοικτής θαλάσσης θεωρούνται αυτά που πληρούν σωρευτικά τις προϋποθέσεις α) έχουν ναυπηγηθεί για την ανοικτή θάλασσα, ήτοι στα οποία το μέγιστο εξωτερικό μήκος του κύτους είναι ίσο ή ανώτερο των 12 μέτρων και τα οποία υπάγονται σε συγκεκριμένες δασμολογικές διακρίσεις β) διενεργούν δραστηριότητα κυρίως στην ανοικτή θάλασσα (Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της ανωτέρω υποπερίπτωσης)

2. Η παράδοση και η εισαγωγή αεροσκαφών, που προορίζονται για χρήση από τις ένοπλες δυνάμεις και το δημόσιο, γενικά ή για εκμετάλλευση από αεροπορικές εταιρείες, οι οποίες εκτελούν κυρίως διεθνείς μεταφορές με κόμιστρο ή που προορίζονται για διάλυση, καθώς και αντικειμένων και υλικών, εφόσον προορίζονται να ενσωματωθούν ή να χρησιμοποιηθούν σε αυτά,
3. Η παράδοση και η εισαγωγή καυσίμων, λιπαντικών, τροφοεφοδίων και λοιπών αγαθών, που προορίζονται για τον εφοδιασμό των πλοίων και αεροσκαφών, τα οποία απαλλάσσονται σύμφωνα με τις διατάξεις των ανωτέρω
4. Απαλλαγή στην εισαγωγή αγαθών, που πραγματοποιείται στα πλαίσια των διπλωματικών και προξενικών σχέσεων.
5. Απαλλαγή στην εισαγωγή αγαθών, που πραγματοποιείται για τις ανάγκες Διεθνών Οργανισμών.
6. Απαλλαγή στην εισαγωγή αγαθών, που πραγματοποιείται για χρήση των ενόπλων δυνάμεων των άλλων κρατών-μελών, στα πλαίσια της συνθήκης του Βορειοατλαντικού Συμφώνου (NATO).

Σημειώνεται ότι για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων αυτών έχουν καθοριστεί συγκεκριμένες διαδικασίες με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.